

Neispravna pijaća voda u Novom Sadu

Svi znamo koliko je važno da u svoj organizam unesemo zdravu i čistu vodu. Voda, kao glavni sačinilac ljudskog organizma i zdravog načina života, treba da bude bez mirisa, ukusa i boje i kao takva treba da služi za piće.

Na našoj planeti Zemlji postoje veoma male količine pitke vode, stoga pojedine države imaju trajni nedostatak vode za piće, a svake godine zbog ovakve situacije u svetu umre preko tri miliona dece mlađe od pet godina. Uređujući pano za Međunarodni dan voda u našoj školi, naišli smo na podatak da i u Srbiji nema dovoljno ispravne vode za piće. Poseban problem predstavlja zagađenje podzemnih voda. Zagađenja jednim delom uzrokuje poljoprivreda zbog korišćenja veštačkog đubriva a veliki problem predstavlja i posledica zagađenja voda sa neuređenih deponija. Svaki otpad pre ili kasnije dospeva do podzemnih voda i zagađuje ih.

Prema nekim podacima koje smo dobili od Agencija za zaštitu životne sredine, pijaća voda u Vojvodini je najslabijeg kvaliteta. Ono što takođe saznajemo i što u većini slučajeva znamo jeste da voda za piće u Vojvodini potiče iz podzemnih izvora dubokih do 250 metara. Prolazeći kroz takvo zemljište voda, kao najveći rastvarač, povlači za sobom arsen, gvožđe ili organske materije koje u dodiru sa hlorom grade izrazito kancerogene materije.

Simptomi koji se pojavljuju prilikom konzumiranja neispravne vode za piće uglavnom su povraćanje, mučnina, gađenje, problemi sa mokrenjem kao i otežano varenje. Naravno, postoje i oni koji tu vodu konzumiraju bez problema i kako kažu bez ikakvih posledica. Ipak većina njih priznaje da se posle nekoliko dana u flaši u kojoj stoji zagađena voda pojavljuje žuti talog. Podaci govore da skoro polovina žitelja Vojvodine pije bakteriološki neispravnu vodu. Za očekivati je da problem pijaće vode u ravnici skreće pažnju ljudi, jer danas, uz sve savremene tehnologije, ne bi trebalo da se susrećemo sa metalima, otrovima i živim mikroorganizmima u vodi koju konzumiramo.

Ono što saznajemo od mladih Novosađana, prikazano je na tabeli. Sedam ispitanika nije primetilo nikakav neprijatan miris, ni boju vode koju piju, ali postoji mogućnost da ne primete promenu jer takav kvalitet vode piju već godinama. Velika većina ispitanika kaže da voda sadrži dosta hlora, teških materija koje u njoj ne bi smele da se nalaze. Što se tiče konzumiranja flaširane vode 57% ispitanika pije 'Rosa' vodu jer je po nekim podacima veoma dobro pročišćena, dok ostalih 43% piju 'Prolom' vodu zbog njenih lekovitih svojstava. Pravo svakog

		Da li konzumirate flaširanu vodu, ako konzumirate koja je to voda?		Da li voda iz vaše česme sadrži poseban miris, ukus ili boju?	
Broj anketiranih osoba	7	'Prolom'	43%	Sadrži	75%
		'Rosa'	57%	Ne sadrži	25%

čoveka je da odluči koju vodu će da konzumira. Svaki građanin ima pravo na svoj lični odabir i stav. Ono što takođe saznajemo, u ovom slučaju prema Pravilniku o higijenskoj ispravnosti vode za piće, usklađenom sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije. Maksimalna dozvoljena koncentracija arsena iznosi 10 mikrograma po litru, ali negde se pojavljuje i više od toga. Analize su otkrile i nedozvoljene količine mangana, gvožđa, amonijaka i drugih organskih materija, pa danas zdrava pijaća voda prerasta u ključni problem stanovništva Vojvodine.

Ono što je veoma bitno da znamo jeste to da voda za piće zahteva visok stepen obrade. Najčešći razlog lošeg kvaliteta vode je neusaglašenost između njenog prirodnog hemijskog sastava (H_2O) i načina tretmana. Prema podacima Pokrajinskog odbora sekretarijata za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, u čak 38 od ukupno 45 vojvođanskih opština, voda ne odgovara propisanim normama zbog odstupanja bar jednog parametra definisanog Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

Voda kao resurs jeste obnovljiva, ali se mora dalje sprečiti nekontrolisano zagađivanje da bi se sačuvale postojeće rezerve pitke vode i stvorili uslovi za obnavljanje i popunjavanje istih. Ovaj problem o temi vezanog za neispravnost vode koju unosimo u organizam zapravo treba rešiti na taj način da se ukloni znatna količina arsena i drugih štetnih materija koja se nalaze u vodu i čine je nezdravom i neupotrebljivom, zatim da se otklanjaju uzorci zagađenja, da se izvrši redukcija zagađujućih materija, ono što je takođe bitno jeste to da se sve više mora raditi na edukaciji ljudi i podizanje svesti za očuvanjem životne sredine.

Takođe stanje možemo poboljšati i promenom svesti o odlaganju otpada i zagađivanja voda. Zato smo odlučili da napravimo neke konkretne akcije.

Uključili smo se u sakupljanje tetra pak ambalaže koju će zbrinuti udruženje građana „Komšija”. S obzirom da znamo da kilogram baterija zagadi 8000 litara vode a da opasnost za vodu predstavlja EE otpad, došli smo na ideju da i našoj školi, uz pomoć udruženja građana „Komšija”, prikupimo što više baterija i starih mobilnih uređaja koji bi završili u smeću.

U Visokoj strukovnoj školi za menadžment i poslovne komunikacije u Sremskim Karlovcima napravili smo izložbu studentskih radova za kreativni konkurs upotrebnih predmeta od tetra pak ambalaže. Na izložbu ćemo pozvati učenike i učitelje osnovne škole u Sremskim Karlovcima i zainteresovati ih da se uključe u program Eko-škole.

Sa svojim idejama upoznali smo predavače uključene u Odbor Eko-škole.

S rezultatima našeg rada upoznali smo i javnost putem emisije „Karlovci od subote do subote” na Novosadskoj televiziji i putem „Karlovačkog lista”.

Student: Nataša Milenkovski

